

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ**

ДОПУЩЕНО до захисту
Завідувача кафедри, к.т.н., доцент
_____ Ганна ПОЛІТАЄВА
«__»_____ 2024 р.

**СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ МОТИВИ В
ДИЗАЙНІ ПОШТОВИХ МАРОК УКРАЇНИ ПІД
ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ**

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
022 Дизайн**

Виконавець:
Студент групи 6Д1

_____ Сова Є.І.
(ПІБ)

Керівник:
д.т.н., проф

_____ Чепелюк О.В..
(ПІБ)

Консультанти з розділів:

Основний розділ
д.т.н., проф

_____ Чепелюк О.В.
(ПІБ)

Нормоконтроль
ст. викл.

_____ Сандік О.П.
(ПІБ)

Хмельницький 2024

**ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ**

**Кваліфікаційна робота магістра
(Пояснювальна записка
до дипломного проекту)**

МАГІСТР
(освітній ступінь)

**на тему: Соціально- політичні мотиви і дизайні поштових
морок України під час повномасштабного вторгнення**

Виконав: студент 2 курсу, групи 6Д1
спеціальності

022 "Дизайн"

(шифр і назва спеціальності)

Сова Є.І.

(прізвище та ініціали)

Керівник д.т.н., проф_Чепелюк О.В.

(прізвище та ініціали)

Рецензент к.т.н, доцент Расторгуєва М.Й.

(прізвище та ініціали)

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет

інформаційних технологій та дизайну

Кафедра

дизайну

Освітній ступінь

магістр

Спеціальність

022 Дизайн

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувача кафедри, к.т.н., доцент

Ганна ПОЛЄТАЄВА

“ ” _____ 2024 року

Сова Єлізавета Іванівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: Соціально- політичні мотиви і дизайн поштових марок України під час повномасштабного вторгнення

керівник роботи Чепелюк Олена.Валеріївна, кандидат технічних наук, професор

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від 27 вересня 2024 р.
№517-с

2. Строк подання студентом роботи 5.12.2024 р.
3. Вихідні дані до роботи Кваліфікаційна робота; плакати: «Соціально-політичні мотиви і дизайн поштових марок України під час повномасштабного вторгнення»,
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки: Вступ; теоретична база дослідження; соціально-політичні мотиви під час повномасштабного вторгнення; дизайн поштових марок України під час російсько-української війни; загальні висновки.
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
Плакати 6 шт, 50 см на 100 см

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Основний розділ	Чепелюк О.В.		
Нормоконтроль	Сандік О.П.		

7. Дата видачі завдання 5.09.2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Обґрунтування теми, формування змісту	5.09.2024	
2	Формулювання методів дослідження	1.10.2024	
3	Дослідження поняття поштова марка	7.10.2024	
4	Написання 1 розділу	15.10.2024	
5	Пошук візуального вираження обраної теми	20.10.2024	
6	Написання 2 розділу	1.11.2024	
7	Підготовка візуальної частини роботи	5.11.2024	
8	Написання третього розділу та додрукова підготовка каталогу	10.11.2024	
9	Внесення остаточних правок та завершення роботи	05.12.2024	

Студент Сова Є.І.
прізвище та ініціали) (підпис)Керівник роботи д.т.н., проф Чепелюк О.В.
прізвище та ініціали) (підпис)

АНОТАЦІЯ

Сова Є.І Соціально- політичні мотиви і дизайн поштових марок України під час повномасштабного вторгнення– Рукопис.

Робота на здобуття освітнього ступеню магістра за спеціальністю 022 – Дизайн. Херсонський національний технічний університет. Хмельницький, 2024.

Дипломна робота присвячена аналізу дизайну поштових марок України під час російсько- української війни. Дослідження ґрунтується на вивченні зображального контенту поштових марок України протягом першої половини XIX – початку XXI ст. Основний зміст дослідження становить аналіз соціально- політичних мотивів у дизайні поштових марок України під час російсько- української війни.

Дипломний проект складається із анотації, змісту, вступу, трьох розділів, загальних висновків, додатків та списку використаних джерел.

Перший розділ включає теоретичну базу та аналіз поштових марок у різних історичних періодах. В другому розділі визначено особливості Соціально-політичні мотиви під час російсько-української війни. Третій розділ присвячений особистостям проектування поштових марок воєнного періоду та їх класифікації.

Ключові слова: дизайн, поштова марка, філателія, російсько-українська війна.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ	8
1.1. Виникнення поштових марок	8
1.2. Особливості виготовлення та види поштових марок	11
1.3. Поштові марки України	18
Висновки	26
РОЗДІЛ 2. СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ МОТИВИ ПІД ЧАС ПОВНОМАШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ	27
2.1. Соціально-політичні мотиви під час російсько-української війни	27
2.2. Поштові марки Незалежної України	34
2.3. Найвідоміші поштові марки України	39
Висновки	42
РОЗДІЛ 3. ДИЗАЙН ПОШТОВИХ МАРОК УКРАЇНИ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	44
3.1. Поштові марки України під час російсько-української війни	44
3.2. Дизайн та класифікація марок воєнного часу	64
Висновки	70
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	71
ДОДАТКИ	72
Додаток А	73
Додаток Б	75
Додаток В	81
Додаток Д	83
Додаток Е	89
Додаток И	93
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	107

ВСТУП

Повномасштабна військова агресія росії проти України спричинила потужний опір українського народу. Російсько- української війна – це війна за остаточне визволення національної свідомості.

Актуальність теми. Мистецтво сьогодні виконує певні політичні та соціальні функції, твори дизайнерів та художників є вагомими аргументами у моральної стимуляції духу та фізичної підтримці громадян, отже розглядається як інструмент інформаційної війни. А одним із способів протидії агресору є антивоєнні проекти. Всі вони символізують нашу майбутню перемогу. Поштові марки, виступають потужним агітаційним джерелом і художньою зброєю.

Метою дослідження є дослідити вплив соціально- політичних мотивів під час російсько-української війни на дизайн поштових марок.

Для досягнення вище описаної мети поставлено наступний перелік завдань:

- Проаналізувати етапи виникнення і становлення поштових марок.
- Визначення соціально-політичні мотиви під час російсько-української війни.
- Виявити основні засоби і способи художнього формотворення зображень на поштових марках.

Об'єкт дослідження: поштові марки.

Предмет дослідження: соціально- політичні мотиви і дизайн поштових марок України під час російсько- української війни.

Методи дослідження. Під час дослідження використано: історичний метод для вивчення теми; застосован системний підхід для періодизації поштових історії марок; описовий для аналізу особливостей дизайну марок; метод порівняння для класифікації марок.

Наукова новизна дослідження: здійснено культурологічне дослідження поштових марок як напрямку графічного мистецтва; визначено,

що марки приймають активну участь у мотивації під час російсько-української війни.

Структура дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

Перший розділ «Теоретична база дослідження» присвячен історії поштових марок. Досліджуються особливості виготовлення та види поштових марок. Виділені історичні періоди поштових марок України. Окреслені характерні риси, що складають основні зображення на українських марках, які друкувались у продовж XIX – XX століть.

Другий розділ наукової роботи має назву «Соціально-політичні мотиви під час російсько-української війни». У Розділі розкриті основні поняття пов'язані із соціально-політичними мотивами воєнного часу. Проаналізовані поштові марки періоду Незалежної України. Виділені найвідоміші поштові марки України, виявленні художньо-образні якості поштових мініатюр.

Третій розділ дипломної роботи аналізує поштові марки України воєнного періоду. Розглядаються художні образи і символи у дизайні марок воєнного часу. Проведена класифікація мініатюр цього періоду.

Загальний обсяг роботи складає 107 сторінок, друкованого тексту 71 сторінок, Додатки А,Б,В,Д,И, а також 61 літературне джерело.